

Utbildningsförvaltningen
Datum: 2020-09-04
Dnr GVN 2020/0047

Plan för utbyggnad av gymnasieskola 2020

Infoga en bild genom att välja **Bild på startsida**
på fliken **Österåkers kommun**

Innehåll

1. Bakgrund.....	3
1.1 Framtagande av befolkningsprognoser	3
1.2 Samband med bostadsbyggande.....	4
2. Befolkningsprognos 16 -18 år	4
2.1 Antal elever per program	5
2.1 Lokalbehov gymnasieskola.....	7

I. Bakgrund

Gymnasie- och utbildningsnämnden har enligt reglementet i uppdrag att årligen ta fram en lokalförsörjningsplan. Planen har koppling till befolkningsprognoser, plan för bostadsbyggande och pågående och kommande detaljplanering i kommunen samt känd förändring av fristående huvudmän.

Planen ligger till grund för beslut om utbyggnad av gymnasieskolan i kommunen. Vid utbyggnad behöver även god tillgång till matsal, idrotts – och rekreationsytor beaktas.

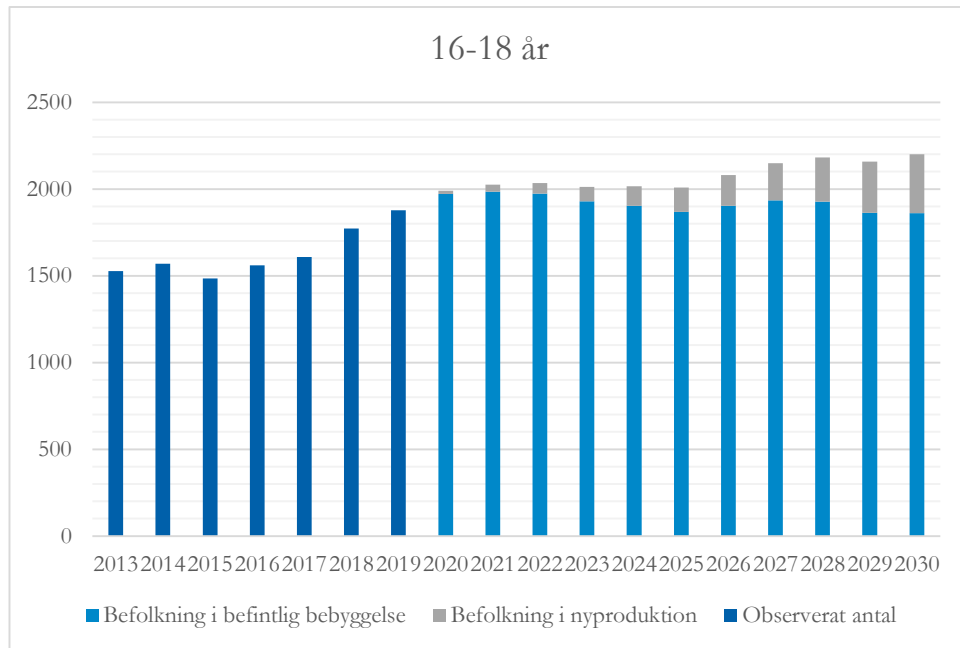
I.1 Framtagande av befolkningsprognoser

Befolkningsprognosen utgår ifrån befolkningen uppdelad på kön och ålder i ettårsklasser med utgångspunkt vid det senaste årsskiftet 2019-12-31. Vidare bygger prognosen på antaganden om hur befolkningen flyttar, föds och dör baserat på de senaste årens utveckling för kommunen och omvärlden. Ett viktigt underlag för befolkningsprognosen är också det antagande som samhällsbyggnadsförvaltningen gör kring antal färdigställda bostäder under prognosperioden.

Osäkerhet i befolkningsprognoser är generellt störst för de åldersgrupper som inte är födda när prognosen görs. Betydande osäkerhet finns även för unga vuxna, där flyttbenägenheten är stor. Ytterligare en osäkerhetsfaktor i planeringen är kopplad till den privata marknaden som har stor påverkan på behovet och planeringen av ytor och lokaler. Även det fria valet av gymnasieskola inom och utanför kommunen, påverkar planeringen.

I.2 Samband med bostadsbyggande

Befolkningsutvecklingen har ett starkt samband med bostadsbyggandet. I tabellen nedan visas prognos över utveckling i åldersgruppen 16 – 18 år i befintliga respektive nyetablerade bostäder t o m 2030. 2030 väntas 15 procent av ungdomarna i åldersgruppen bo i nyproducerade bostäder.

2. Befolkningsprognos 16 -18 år

I slutet av 2019 fanns 1 877 folkbokförda ungdomar i kommunen. Åren 2020 – 2022 väntas en ökning med cirka 100 ungdomar per år. Därefter sjunker antalet något för att åter ta fart omkring 2026 givet prognostiserat bostadsbyggande. Sammantaget väntas en ökning med drygt 300 ungdomar under prognosperioden för att landa på 2 200 år 2030.

Tabell. Befolkningsprognos, Österåker 16 – 18 år

Utfall	Prognos										
2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
1877	1991	2026	2034	2013	2015	2008	2080	2149	2182	2158	2200

2.1 Antal elever per program

I Österåkers kommun finns Österåkers gymnasium med teoretiska program och Skärgårdsgymnasiet med yrkesprogram.

Produktionsutskottet (KSPU) ansvar för driften av den kommunala gymnasieskolan, Österåkers gymnasium. Österåkers gymnasium har en kapacitet på cirka 550 platser i ordinarie lokaler, men har haft överinskrivningar de senaste åren. Språkintröduktion som är det största intröduktionsprogrammet har haft en hög beläggning de senaste åren men förväntas minska framöver då antalet asylsökande ungdomar minskar enligt Migrationsverkets prognoser.

I kommunen finns också en fristående gymnasieskola, Skärgårdsgymnasiet, med cirka 300 platser och möjlighet att utöka inom befintliga lokaler. Utökning av program inom fristående regi kräver tillstånd av Skolinspektionen.

De program som har flest elever folkbokförda i Österåker är Ekonomiprogrammet, Samhällsprogrammet, Teknikprogrammet samt Språkintröduktion, samtliga på Österåkers gymnasium. Utanför kommunen är det flest studerande från Österåker på Ekonomiprogrammet, Samhällsprogrammet, Naturvetenskapliga- och Estetiska programmet.

Storsthlm har gjort en indelning av kommunerna i kluster och kartlagt elevernas resmönster i regionen. 2018 reste 88 procent inom det egna klustret, det vill säga i närliggande kommuner.

Tabell: Antal elever folkbokförda i Österåker per program lå 2018/19

Antal per program GY folkbokförda i Österåker					
Läsåret 2018/19	ÅK1	ÅK2	ÅK3	ÅK4	Totalsumma
Inom kommunen (ÖG och SKG)					
Ekonomiprogrammet ÖG	62	60	56		178
Samhällsvetenskapsprogrammet ÖG/SKG	62	54	52	1	169
Teknikprogrammet ÖG	26	56	22		104
Intröduktionsprogram ÖG/SKG	39	26	35		100
Naturvetenskapsprogrammet ÖG	30	26	21		77
Fordons- och transportprogrammet SKG	21	16	9		46
El och energiprogrammet SKG	13	18	12	1	44
Bygg- och anläggningsprogrammet SKG	13	11	16		40
Handels- och administrationsprogrammet SKG	16	15	9		40

Hantverksprogrammet SKG	12	12	13	1	38
Restaurang- och livsmedelsprogrammet SKG	6	9	5		20
Naturbruksprogrammet SKG	9	7	3		19

Utanför kommunen

Ekonomiprogrammet	76	77	61		214
Samhällsvetenskapsprogrammet	74	52	58		184
Naturvetenskapsprogrammet	46	53	50	1	150
Estetiska programmet	48	45	40	1	134
Teknikprogrammet	47	24	25		96
Naturbruksprogrammet	23	18	12		53
Barn- och fritidsprogrammet	9	7	13		29
El och energiprogrammet	12	9	6		27
Restaurang- och livsmedelsprogrammet	10	5	3		18
#SAKNAS!	7	6	4		17
Introduktionsprogram	8	7	1		16
Vård och omsorgsprogrammet	9	4	3		16
International Baccalaureate	4	4	6		14
Hantverksprogrammet	2	4	5		11
Fordons- och transportprogrammet	4	4	2		10
Hotell- och turismprogrammet	1	4	2		7
Handels- och administrationsprogrammet		3	2		5
Humanistiska programmet	2	3			5
VVS- och fastighetsprogrammet	1	2			3
Bygg- och anläggningsprogrammet		2			2
Yrkesdansare		1			1
Totalsumma	692	644	546	5	1887

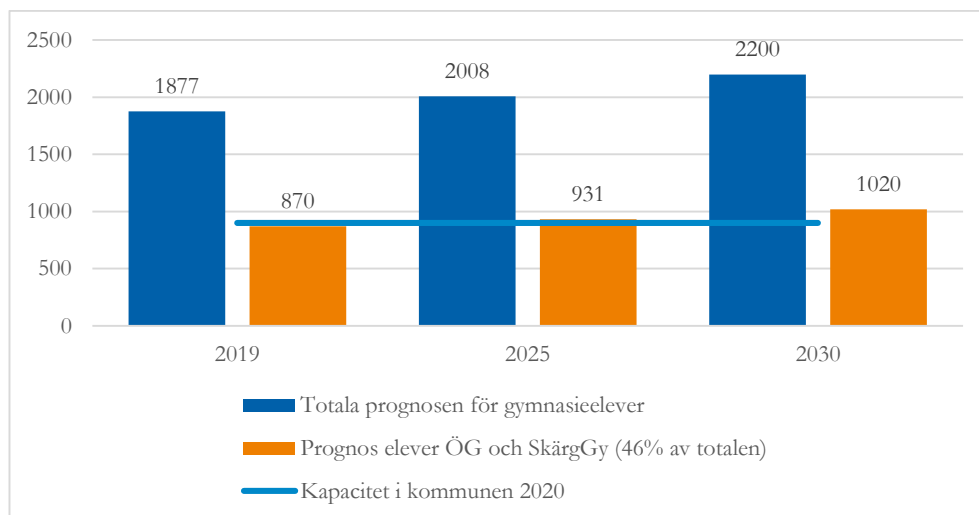
2.1 Lokalbehov gymnasieskola

Det finns ingen reglering i lag i vilken utsträckning kommunen ska erbjuda gymnasieutbildning inom hemkommunen, som till exempel för grundskola. I och med samverkansavtalet inom länet har kommunen uppfyllt skyldigheten att erbjuda gymnasieutbildning. Det är därför kommunen som själv behöver besluta om utbud och omfattning vid den egna gymnasieskolan.

Österåkers kommun ingår i gemensam gymnasierregion i Stockholms län vilket innebär att ungdomar från hela länet har rätt att fritt söka gymnasieskola inom och utanför den egna kommunen. Ungdomarna konkurrerar därmed om platserna på samma villkor, med betyg. Det innebär att placering sker efter betyg, inte efter hemkommun.

Läsåret 2018/19 gick 46 procent av gymnasieeleverna i gymnasieskolor inom kommunen och 54 procent utanför kommunen. Av de som valt gymnasieskola i kommunen gick 70 procent på Österåkers gymnasium och 30 procent på Skärgårdsgymnasiet.

Kapaciteten i kommunens gymnasieskolor är cirka 900 platser. I diagrammet nedan framgår befolkningsprognos till och med 2030 och kapacitet i befintliga gymnasieskolor. De lägre staplarna visar antal i kommunens gymnasieskolor, givet att sökmönstret följer de senaste årens nivå.

Utökning av gymnasieskolan kan ske genom att utöka befintliga program med fler klasser eller inriktningar eller genom att starta nya program.

Även om antalet platser på nationella program utökas i den kommunala gymnasieskolan kan det inte garanteras att elever från Österåker får plats eftersom konkurrens sker inom hela länet.

En utökning för att täcka samma utbud som idag innebär utökning med 100 nya platser på Österåkers gymnasium 2030, givet att samma sökmönster hos ungdomarna bibehålls. En osäkerhetsfaktor är eventuell etablering av en ny fristående gymnasieskola i kommunen, vilket kan få stor påverkan på beläggningen i befintlig gymnasieskola. En utbyggnad bör därför medge flexibla lösningar och samutnyttjande med andra verksamheter, till exempel vuxenutbildning.

De program som bedöms som lämpliga att utöka i kommunal regi är ekonomi och samhällsprogrammet samt etablering av några yrkesprogram, förslagsvis elprogrammet och handel- och administration. Detta ger möjlighet att erbjuda ett kommunalt alternativ för ungdomar som önskar en yrkesutbildning eller yrkesintroduktion.

Ett samarbete för planering av utbud och prognoser inom regionen har påbörjats mellan kommunerna i länet genom Storsthlm i syfte att tillgodose såväl önskemål som arbetsmarknadens behov av utbildningsplatser. Utbildningsförvaltningen deltar i dessa forum vilket kan ge ytterligare underlag för beslut om framtida utbud inom den kommunala gymnasieskolan